

НАРЕДБА
за научноизследователската дейност на академичния състав
на Икономически университет – Варна

Раздел I
Общи положения

Чл. 1. Наредбата за научноизследователската дейност на академичния състав на ИУ-Варна урежда стратегията, целите, направленията, управлението и организацията на научноизследователската дейност в ИУ-Варна.

Раздел II
Стратегия, цели, направления

Чл. 2. Стратегията за развитие на научноизследователската дейност в университетската дейност е съобразена с: традициите и опита в осъществяването на научните изследвания в университета и степента на развитие на различните тематични направления; насочване на изследователската дейност към актуални и значими проблеми на националното и регионалното развитие в контекста на общоевропейските и глобалните процеси; развитието на интегративните връзки между изследователската и учебната дейност с цел да се гарантира обучение, основано на съвременните постижения в съответната научна област; реалностите в областта на финансирането на научните изследвания и в частност на университетската наука; постановките на Закона за научните изследвания и усилията за определяне на стратегията за научните изследвания в България.

Чл. 3. Основна цел на научната политика на академичното ръководство е да се осигури разгръщане и по-ефективно използване на наличния потенциал на академичния състав за осъществяване на качествени теоретични и научноприложни изследвания в съответствие с потребностите на обучението и обслужването на практиката. Възможностите за реализацията ѝ са гарантирани от: наличието на висококвалифициран академичен състав, в който се поддържат развиващи се качествени и възрастови съотношения; качествено формиран състав от докторанти; благоприятна среда за интензивен научен живот и възможнос-

ти за научно общуване и научноизследователска дейност; лична мотивация на преподавателите.

Чл. 4. Основните направления на научноизследователската работа (НИР) са:

1. стимулиране на научното развитие и професионалното израстване на членовете на академичния състав чрез системата на докторантурата, атестирането, публикационната дейност и конкурсите за хабилитация;

2. интензифициране и обогатяване на съдържанието и формите на научния живот на академичната общност чрез: ежегоден конкурс за научни проекти; публични обсъждания и популяризиране на постигнатите научни резултати; организиране на поредица от научни форуми на университетско, факултетно и катедрено равнище;

3. разширяване на сътрудничеството с други институции и сродни университети за разработването на съвместни научни проекти, финансиране на съвместни научни издания и обмен на ноу-хау в управлението на изследователската дейност и развитието на академичния състав;

4. утвърждаване на формите на студентската научна дейност чрез годишните студентски научни сесии, философските четения, тематичните студентски конференции, седмицата на езиците и други форми за подкрепа и мотивиране на интерес към учебно-изследователската и научноизследователската дейност.

5. подобряване на ресурсното и информационното осигуряване на изследователската дейност и развитие на университетската библиотека като съвременен специализиран информационен център.

6. създаване на трайни връзки на академичната общност с известни български и чуждестранни учени, видни представители на световната наука чрез удостояването им с почетни звания, изнасяне на лекции пред академичния състав, публикуване на техни работи в университетските издания и др.

Раздел III

Управление на научноизследователска дейност

Чл. 5. (1) Управлението на научноизследователската дейност в ИУ-Варна се осъществява от АС.

(2) АС:

1. определя научната политика на ИУ-Варна и решава основните въпроси за организацията и съдържанието на научноизследователската дейност;

2. приема приоритетните научни направления в научноизследователската работа на академичния състав;

3. приема правила за условията и реда за разходване на целевата държавна субсидия за научноизследователска и художествено-творческа дейност;

4. утвърждава критериите за участие, оценяване и класиране на научни проекти;

5. определя състава на редакционните колегии на университетските научни издания и избира главните редактори;

6. обсъжда и приема годишен отчет на зам.-ректора по НИР за научноизследователската работа;

7. утвърждава вътрешни правила и насоки за дейността на структурните звена;

8. приема план за международния научен обмен;

9. присъжда почетното звание “Доктор хонорис кауза” и “Почетен професор на ИУ-Варна”.

(3) Оперативното ръководство на научноизследователската работа се осъществява от зам.-ректор по НИР. Той ръководи и избраната от АС комисия по научноизследователската работа, която е помощен орган на АС.

(4) Комисията по научноизследователската работа определя и предлага на АС за утвърждаване приоритетите за научноизследователската дейност, критериите за провеждане на ежегодния конкурс и за оценка на предложените проекти за научни изследвания и прояви, формира становища по участието на университета в съвместни национални и международни проекти, обсъжда темите за конференциите, учебните планове за обучение на докторантите, системата за оценяване на академичния състав на ИУ-Варна, процедурите за присъждане на почетното звание „Доктор хонорис кауза”, “Почетен професор на ИУ-Варна” и др.

(5) В катедрите и на факултетно равнище се разработват годишни планове за научноизследователска работа, които са основата за приемане на университетския план за научна и издателска дейност. АС приема и четиригодишни програми за развитието на НИР, в които се

определят основните направления на изследователската работа, по-крупни научни проекти, както и предварителен календар за по-важните научни прояви (конференции, семинари, научни сесии и др.), на които университетът (или негови структури) е организатор или съорганиза-тор.

Чл. 6. Научноизследователската дейност на ИУ-Варна се реализира чрез:

1. научни изследвания;
2. научни прояви, организирани от ИУ-Варна;
3. участие в научни прояви в страната извън ИУ-Варна;
4. научни издания;
5. подготовка на докторанти;
6. повишаване на научната квалификация и израстване на академичния състав;
7. популяризиране на научни изследвания и постижения на ИУ-Варна чрез издания и чрез средствата за масово осведомяване;
8. участие в международни научноизследователски програми, допълнителна подкрепа за проекти, финансирани от национални или международни организации;
9. студентска научна дейност.

Раздел IV

Организация на научноизследователската дейност

Чл. 7. Организацията на научноизследователската дейност в ИУ-Варна се осъществява чрез:

1. университетските програми и планове за научни изследвания и разработки, за научни прояви и за докторантури;
2. проектите за изпълнение на научноизследователски задачи и за организиране на научни прояви;
3. договорите за научни разработки, за научно сътрудничество, за консултантска дейност и др.

Чл. 8. (1) Научноизследователската дейност се осъществява от колективи и отделни членове на академичния състав, от назначени или привлечени външни специалисти, от обучавани в ИУ-Варна докторанти, студенти и специализанти.

(2) Специализирано звено, което непосредствено осъществява планирането и организацията на научноизследователската работа на преподавателите, докторантите и студентите, е катедрата. Катедреният съвет:

1. обсъжда и утвърждава основни направления на научноизследователската работа, в рамките на които се формират теми за дисертации, индивидуални и/или колективни фундаментални научни изследвания, индивидуални и/или колективни теоретико-приложни разработки, монографични и други научни изследвания и публикации;

2. организира обсъждане на научни трудове на членовете на академичния състав съобразно изискванията на Закона за научните степени и научните звания и съответните наукометрични изисквания на ВАК, като поддържа научната критика на академично равнище;

3. осъществява интензивен вътрешен научен живот, като инициира, организира, провежда или участва в различни научни прояви, съгласно действащия ред в ИУ-Варна за тяхното планиране и реализиране;

4. предлага места за докторантури, осигурява обучението и научното ръководство на докторантите, обсъжда техните дисертации и взема решения за откриване на процедури за защита;

5. популяризира сред своите членове условията за участие в конкурси за научни проекти и разработки и съдейства за формирането на авторските колективи;

6. разработва и отчита индивидуалните планове на докторантите към катедрата;

7. разработва и отчита индивидуални годишни планове за научноизследователската работа на всеки член на академичния състав на катедрата с оглед осигуряване на условия за интензифициране на научноизследователската и публикационната дейност; в зависимост от степента на персоналната натовареност на членовете на академичния състав част от ангажиментите в плана, по целесъобразност, могат да имат по-дълъг срок на планиране и отчитане от една календарна (академична) година;

8. въз основа на индивидуалните отчети през месец октомври на текущата учебна година обсъжда и приема отчет за научноизследователската дейност на катедрата за предходната академична година, изготвен от ръководителя на катедрата;

9. организира студентската научна дейност и участието на студентите в ежегодния университетски преглед на студентското научно творчество в рамките на Дните на ИУ-Варна;

10. осигурява научно обслужване на практиката по заявка или по собствена инициатива;

11. инициира, разработва и участва в осъществяването на научноизследователски проекти на междукатедрено, междууниверситетско и международно равнище;

12. съдейства за осигуряване на преподавателска и студентска мобилност, за участие в научни прояви и изследователски проекти по линия на договорено международно сътрудничество, действащи международни програми и др.

(3) Факултетният съвет (ФС), на основа представените отчети за научноизследователската дейност на катедрите, в заседание през месец ноември на текущата година обсъжда и обобщава научноизследователската дейност на факултета.

(4) През месец декември на текущата академична година, на основа на информацията от факултетите, зам.-ректорът по НИР внася в АС отчет за научноизследователската дейност на университета през предходната учебна година.

Чл. 9. (1) Конкурсът за научни проекти в рамките на средствата, отпускани целево от държавния бюджет за присъщата на висшите училища научна или художествено-творческа дейност се обявява ежегодно в началото на календарната година в съответствие с Правилата за планиране, организиране, отчитане и контрол на конкурсите за научни проекти, финансирани целево от държавния бюджет.

(2) Средствата по предходната алинея се осигуряват от университета на конкурсен принцип за:

1. проекти за научни изследвания в областите на науката, в които ИУ-Варна подготвя студенти и докторанти;

2. проекти за разработване на емпирични части на докторски дисертации;

3. допълнителна финансова подкрепа към текущи научни проекти;

4. проекти за частично финансиране на научни прояви.

(3) Условията и редът за планиране, разпределение и разходване на средствата, отпускани на университета целево от държавния бюджет

за присъщата на висшите училища научна или художествено-творческа дейност, се уреждат с правила, приети от АС.

Чл. 10. (1) В конкурсите за финансиране на проекти за научно-изследователска дейност могат да участват отделни преподаватели на основен трудов договор, докторанти или студенти, колективи с ръководител хабилитиран преподавател или отделни звена от университета.

(2) Ръководителят или членовете на научноизследователския колектив не могат да бъдат членове на комисията по чл. 11, ал. 2.

Чл. 11. (1) Конкурсът се открива със заповед на ректора, след предварително разгласяване на условията за участие и на критериите за оценка на предложените проекти.

(2) Организацията, провеждането и отчитането на конкурса, включително и окончателното класиране на проектите, се извършва от комисия, назначена от ректора по предложение на съветите на основните звена.

(3) Контрол върху работата на комисията се осъществява от АС, който приема и оценява резултатите от конкурса за съответната година.

(4) Комисията осигурява пълен и равен достъп на членовете на академичния състав до материалите, свързани с работата ѝ.

Чл. 12. (1) Срокът за представяне на проектите е до един месец от датата на обявяването на конкурса.

(2) Срокът за изпълнение на предлаганите проекти за научни изследвания е до три години, а за научните прояви, организирани от ИУ-Варна – до края на месец март на следващата финансова година, като провеждането им следва да бъде в рамките на текущата година. В изпълнителските колективи задължително участват представители на ИУ-Варна.

Чл. 13. Колективите задължително публикуват резултатите от изследванията.

Чл. 14. Научните центрове и лаборатории осъществяват своята дейност съгласно правила.

Чл. 15. (1) Научните форуми се организират и провеждат съгласно план, утвърден от АС.

(2) Организацията на университетските научни форуми се осъществява от отдел “Научноизследователска работа и докторантура”.

(3) Останалите научни форуми се осъществяват от катедрените колективи или от научните центрове така, както са залегнали в плана на АС.

Раздел V **Научни издания**

Чл. 16. (1) Научните издания на ИУ-Варна са:

1. монографична библиотека “Проф. Цани Калянджиев”;
2. Годишник на Икономически университет – Варна;
3. списание “Известия на Икономически университет – Варна”.

(2) Научните издания се ръководят от редакционни колегии и главни редактори, утвърдени от АС.

(3) Дейността на изданията по ал. 1 се регламентира с правила.

Раздел VI **Научна дейност на студентите и докторантите**

Чл. 17. (1) Развитието на научноизследователската дейност на студентите и докторантите в ИУ-Варна е приоритетно направление в университетската научна политика.

(2) Университетът създава условия за:

1. участие на студенти и докторанти в съвместна научноизследователска дейност с академичния състав в рамките на университетските научноизследователски програми, планове и проекти;

2. формиране на научни колективи, специализирани звена и други организационни форми (клубове, лаборатории, центрове) за извършване на научни изследвания от студенти и докторанти, в т.ч. в рамките на специално разработени програми и проекти за научноизследователска дейност на студентите и докторантите;

3. организиране на научни прояви за студенти и докторанти;

4. разработване на международни проекти, обмяна на опит, специализации и други форми на международно студентско научно сътрудничество;

5. публикуване на научни разработки на студенти и докторанти в университетските научни издания;

б. популяризиране на резултатите от студентското научно творчество.

(3) Всяка академична година през месец април се провежда “Преглед на студентската научна дейност” по секции. За всяка секция се номинират студенти на първо, второ и трето място. На тържествена заключителна сесия на прегледа на студентската научна дейност в рамките на Дните на университета ректорът награждава отличените студенти с грамоти и парични награди.

Раздел VII

Планиране и отчитане

Чл. 18. Планирането и отчитането на научноизследователската дейност се осъществява чрез:

1. мандатната програма и отчета на академичното ръководство, в раздела ѝ за научноизследователска работа;
2. план за научните прояви за годините на мандата;
3. годишните отчети за научноизследователска работа в АС;
4. индивидуален план и отчет на всеки член на академичния състав за научноизследователска работа, научни публикации и участия в научни прояви;
5. индивидуален докторантски план и отчет за изпълнението му;
6. индикативен годишен план за работата на катедрата, в частта му за научноизследователска работа;
7. атестационен лист.

Заключителни разпоредби

§ 1. Тази наредба е приета на заседание на АС на 27.09.2004 г. (публикувана в УВ, №24, 2007), изм. и доп., приети на 27.06.2008 г. (протокол № 139).

§ 2. Наредбата е приета на основание законовата рамка и институционалната регламентация на научноизследователската дейност в ЗВО, Закона за научните степени и научните звания, Правилника за прилагане на ЗНСНЗ, Правилника на ИУ-Варна и Правилата за атестиране на академичния състав.